

Ügyszám: NAIH-6431-2/2024.
Ügyintéző: dr. Halász Ilona

dr. Vig Gyula ügyvezető igazgató részére

Magyar Nemzeti Bank

Tisztelt Ügyvezető Igazgató Úr!

A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló törvény végrehajtásának az MNB által felügyelt szolgáltatókra vonatkozó, valamint az Európai Unió és az ENSZ Biztonsági Tanácsa által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásáról szóló törvény szerinti szűrőrendszer kidolgozásának és működtetése minimumkövetelményeinek részletes szabályairól szóló 26/2020. (VIII. 25.) MNB rendelet (a továbbiakban: **26/2020. MNB rendelet**) helyébe lépő a Magyar Nemzeti Bank által felügyelt szolgáltatók által alkalmazott auditált hírközlő eszköz és működtetésének, belső szabályozása minimum követelményeinek, auditálása módjának, valamint az ilyen eszköz útján végzett elektronikus ügyfél-átvilágítás végrehajtásának részletszabályairól szóló MNB rendelet tervezetét (a továbbiakban: **Onboarding pénzmosási rendelettervezet**) áttekintettem és az alábbi észrevételeket teszem.

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény 5. § (3) bekezdésében foglaltak konkretizálják a kötelező adatkezelést elrendelő törvény adatvédelmi szempontból szükséges minimális szabályozási tartalmát, mely jelen esetben a pénzmosás és terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Pmt.).

Az Onboarding pénzmosási rendelettervezet olyan adatvédelmi relevanciájú rendelkezéseket tartalmaz, melyek elsősorban az ügyfél-átvilágításhoz kapcsolódó azonosítás, arcfelismerő technológiák pontosságának, azaz a GDPR-beli pontosság elve, továbbá a GDPR adatbiztonsággal összefüggő előírásainak az érvényre jutását szolgálják. Az adatkezelésre vonatkozó egyéb előírásokat a felhatalmazó jogszabály, tehát a Pmt. tartalmazza.

Az Onboarding pénzmosási rendelettervezet adatvédelmi szempontból legfontosabb újítása a 3. § (1) bekezdésben definiált biometrikus adatokra vonatkozó 24. § (1) – (2) bekezdés, illetve a 25. § c) pontjának rendelkezése. A 26/2020. MNB rendelet is tartalmazott biometrikus adatokra vonatkozó rendelkezéseket, hiszen az érintettek képmása, hangja biometrikus adatok, azonban a biometrikus adatot így külön nem definiálta, továbbá a biometrikus adatokra külön követelményeket nem foglalmazott meg.

Az Onboarding pénzmosási rendelettervezet biometrikus adatokra vonatkozó definíciója az általános adatvédelmi rendelet¹ (a továbbiakban: GDPR) 4. cikk 14. pont szerinti definíciójával egyezik meg, tehát ez a GDPR rendelkezéseivel összhangban van. Az Onboarding pénzmosási rendelettervezet több helyen említi a kép- és hangfelvételeket, azonban más biometrikus adatra nem hivatkozik, emiatt az nem egyértelmű, hogy a rendelettervezet alapján még milyen biometrikus adat lehetne felhasználható az ügyfelek azonosítása céljából. Ezzel kapcsolatban azt érdemes megjegyezni, hogy az auditált elektronikus hírközlő eszköz útján történő adattovábbítás esetén a képmás és hang, mint biometrikus adatokon kívül a képmáshoz kapcsolódóan talán – megfelelő minőségű képfelvétel esetén – az írisz- és a retinaazonosítás, a hanggal összefüggésben pedig a beszéd alapján történő azonosítás jöhet szóba, azonban a Pmt. ilyen ügyfélazonosítási módokat nem említi. A Hatóság véleménye szerint azt indokolt lenne az Onboarding pénzmosási rendelettervezetnek konkretizálnia, hogy mely biometrikus adatokkal kapcsolatban tartalmaz rendelkezést a 24. § (1) – (2) bekezdéseiben, illetve a 25. § c) pontban, ugyanis enélkül ellentmondásos a jogszabály, mivel egyes rendelkezéseiben kifejezetten nevesíti a képmást és hangfelvételt, míg más esetben a biometrikus adatokat, mint gyűjtőfogalmat tartalmazza. A hivatkozott 24. § (1) – (2) bekezdések, továbbá a 25. § c) pont egyébiránt a GDPR 4. cikk (1) bekezdés d) pontja szerinti „pontosság” elvét juttatják érvényre, tehát a szabályozással érintett biometrikus adatok megjelölésén kívül más módosítást nem igényel.

Az ügyfél-átvilágításhoz felhasznált biometrikus adatok szükségességével kapcsolatban azt ki kell emelni, hogy a 95/46/EK irányelv 29. cikkével létrehozott Adatvédelmi Munkacsoport által kiadott 3/2012.sz. vélemény a biometrikus technológiák terén történt fejleményekről (WP 193)² külön foglalkozik a biometrikus adatok kezelésének szükségességének vizsgálatával. Amennyiben tehát az adatkezelők kiterjesztenék az adatkezelésüket a képmáson és a hangon kívüli további biometrikus adatok kezelésére is, akkor abban az esetben azt meg kell vizsgálniuk, hogy a gyűjtendő és feldolgozandó adatok kategóriái szükségesek-e és elengedhetetlenek-e, valamint az ezzel kapcsolatos biztonsági intézkedések hatékonyak-e. A Hatóság véleménye szerint a kezelendő biometrikus adatok esetleges kiterjesztésével és az ezzel összefüggő szükségesség vizsgálatával kapcsolatos rendelkezés indokolt lenne az Onboarding pénzmosási rendelettervezetben.

Az Onboarding pénzmosási rendelettervezet biometrikus adatokra tehát már külön rendelkezést tartalmaz, azonban a Hatóság véleménye szerint további, ezen személyes adatok kezelésére vonatkozó – garanciális - szabályozás is szükséges lenne, ugyanis ahogyan az a WP 193-ban is olvasható a biometrikus adatok megváltoztathatatlanok, azok jogosulatlan megszerzése veszélyezteti a biometrikus adatok azonosítóként való további biztonságos használatát. Az Onboarding pénzmosási rendelettervezet tartalmaz adatbiztonságra vonatkozó rendelkezéseket is, azonban azok nem hangsúlyozzák azt, hogy a fokozott kockázattal járó biometrikus adatok kezelésével kapcsolatban milyen intézkedések megtétele lenne kiemelten szükséges.

Az Onboarding pénzmosási rendelettervezet 25. § c) pontjában hivatkozott „független és más megbízható forrásokból gyűjtött adatok” a Hatóság véleménye szerint a GDPR 5. cikk (1) bekezdés a) pontjában szabályozott „átláthatóság” elvébe ütközik, mivel nem nevesíti azokat az adatbázisokat, melyeknek a személyes adatait összehasonlítás céljából kezeli az adatkezelő. Ezen adatbázisok tételes felsorolása mindenképpen indokolt lenne, mivel nem sok ilyen („megbízható”) adatbázis van, melyből az adatkezelő a nevesített célből személyes adatokat vehet át, ezért azok a jogszabályban történő felsorolása is elvárható.

Az elektronikus ügyfél-átvilágítás kiszervezésének szabályaival összefüggésben a Hatóság véleménye szerint az Onboarding pénzmosási rendelettervezet 27. §-ának arra vonatkozóan is előírást kellene tartalmaznia, hogy a kiszervezési megállapodásban az érintetti joggyakorlással érintett kérelmek teljesítésének rendje miként történik, ugyanis ilyen rendelkezés nélkül előfordulhat az, hogy az adatkezelők ezen fontos feladat teljesítésének rendjéről nem egyeznek

¹ A természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2016/679 (EU) rendelet

² https://ec.europa.eu/justice/article-29/documentation/opinion-recommendation/files/2012/wp193_hu.pdf

meg, ami utólag az ilyen kérelmek GDPR rendelkezéseibe ütköző kezelését vonhatja maga után.³

Az érintetti jogok gyakorlása, valamint az átlátható adatkezelés érdekében a Hatóság indokoltnak látja azt, hogy az Onboarding pénzmossási rendelettervezet 40. § (2) bekezdés a) pont kiegészítésre kerüljön azzal a feltétellel, hogy az ügyfél az adatkezelésről tájékoztatást kapott, és azt tudomásul vette, továbbá a 14. § b) pont pedig a szolgáltató kötelezettségei között külön nevesítené az adatkezelésről való tájékoztatást.

A Hatóság a fentiekén túl az Onboarding pénzmossási rendelettervezet 30. § (1) bekezdésben és 32. § (1) bekezdésében írt „hozzájárulás” pontosítását látja szükségesnek, ugyanis ez a hozzájárulás nem keverendő a GDPR szerinti – adatkezeléshez történő – hozzájárulással, ugyanis ahhoz a GDPR 6. cikk (1) bekezdés a) pont szerinti jogalaphoz szükséges, míg a jelen esetben az adatkezelő a GDPR 6. cikk (1) bekezdés f) pont szerinti jogalap alapján folytatja az adatkezelést az ügyfél képmása és hangja vonatkozásában, ugyanis ezen személyes adatok kezelése elengedhetetlen az elektronikus ügyfél-átvilágítás végrehajtásához. A Hatóság emiatt javasolja a rendelettervezetben azt, hogy a hozzájárulás vonatkozásában konkretizálásra kerüljön az, hogy ez az elektronikus ügyfél-átvilágítás módszerének választását jelenti.

Kérem a fenti észrevételek megfontolását, figyelembevételét.

Budapest, „az elektronikus aláírás és időbélyeg szerint”

Dr. habil. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár

---

³ Itt azt fontos kiemelni, hogy ezen tevékenysége kiszervezésének adatkezelési minősítése csak az alapul fekvő szerződés ismeretében lehetséges, és ezen rendelkezések függvényében a kiszervezés eredményképpen a szolgáltató megbízottja lehet akár adatfeldolgozó vagy önálló adatkezelő, vagy megvalósulhat a szolgáltatóval közös adatkezelés. Ezen adatkezelői szerepek az érintetti joggyakorlás teljesítésének szabályozhatóságát behatárolják, mivel amíg az önálló adatkezelők külön-külön felelnek a GDPR-ban szabályozott kötelezettségeik teljesítéséért, addig a közös adatkezelésnél már ennek megosztásáról kötelesek megállapodni, az adatfeldolgozók pedig nem felelnek az érintetti kérelmek teljesítéséért, csupán annyi a kötelezettségük, hogy az adatkezelőt a kötelezettségei teljesítésében segítik, megfelelő információkkal látják el.